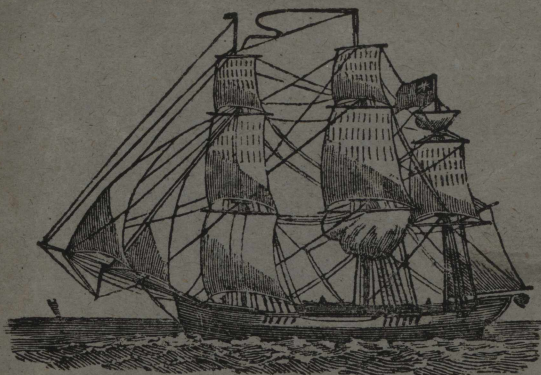
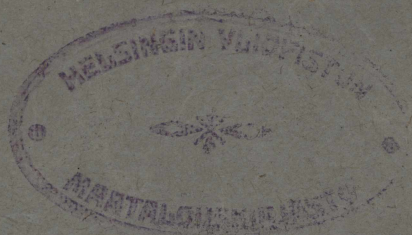

Ant

NÅGRA ORD

OM HVALFISKERIET I ALLMÄNHET.

Hb Eriksskolelärarna Mantalows
Wilkes

N:o 21

Dupl

Några Ord

Om hvalfiskeriet i allmänhet

och såsom det i synnerhet idkas af

Förenta Staterna i Nordamerika.

Utdrag af Kapt. Wilkes' upptäcksresa åren 1838—1842.

Denna Skrift kan obekindradt utgifvas.
Åbo d. 10 Juni 1851.

N:o 30.

Herr Heikel.

Åbo, 1851,
tryckt hos J. W. LILLJA & Co.

På eget förlag.

Köpenhamn

Om Ryttarskicket i allmänhet

och särskildt om / ryttarskicket i allmänhet

Förhållanden i Norden

Imprimatur:

N. A. GYLDÉN.

Libris af Kung. Bibliotek nr 1033-1213

Åbo, 1831.

tryckt hos J. W. Lund & Co.

Bl. 1033-1213

Lemnade man äfven utan afseende alla de af mig gjorda observationer om uti oceanerne befintlige strömmar, både under och vid vattenytan, så skulle ändock ett noga betraktande af spermhvalens vanor gifva oss de tydligaste bevis derpå, att dessa stora strömmar verkligen existera, och att de, i förhållande till årstiderna, variera i hastighet och riktningar.

Det är ibland alla hvalfiskfångare en väl känd sak, att spermhvalens egentliga favoritföda består uti en geléartad medusa, hvilken likväl hittills icke ådragit sig synnerlig uppmärksamhet af naturforskarna. Säkert är emellertid, att denna medusa i större mängd existerar inom de högre latitudsgraderne af hvardera hemisferen, hvarest den tyckes fortplanta sig och för hvilka den synes bäst passande. Under vår resa sågo vi i närheten af isbergen inom de högre sydliga latitudsgraderne ett stort antal af denna sorts medusa, och massan deraf var så stor, att man utan tvifvel kan draga den slutsats, att den temperatur vattnet har nära dessa berg, är den, uti hvilken de bäst trivas. Här funno vi äfven hvalar i ymnighet; och churu de till största delen voro af det svarta slaget (right whale), sågo vi dock till en och annan utaf spermslaget eller den så kallade kascheloten.

Beträffande medusan, är det bekant, att dess förmåga att förflytta sig är ringa och består endast

deruti, att den med lätthet kan höja och sänka sig på djupet. Om därför polarströmmar tillstöta, bortföres medusan af dessa strömmar från deras ursprungliga vistelseort, och under dess passage åt lägre latitudsgrader uppsöker den vattenlager af lägre temperatur, för hvilken dess constitution egentligen tyckes vara danad. I grannskapet af isbergen fästades min uppmärksamhet i synnerhet vid hvalens besynnerliga eller sällsamma vana att söka sin föda nära vattenytan i stället att till den ändan nedyka djupare, hvilket den alltid plägar göra vid lägre latitud; och derföre hade man alltid hvalar i sigte vid isbergen, då de deremot, såsom bekant är, vid lägre latitud visa sig endast efter vissa mellantider.

Det torde väl medgifvas, att medusan, liksom andra djur, har sina vissa årstider, då den fortplantar sig, hvarföre det äfven torde vara probabelt, att den årstid, då vi sågo deraf en sådan mängd var just densamma, på hvilken den frambringas i oerhörd massa. Men ehuru låg för öfrigt den temperatur af vattnet är, uti hvilken den helst vistas, är det dock troligt, att den icke kan fortplanta sig under den årstid, då de regioner, uti hvilka vi träffade den, öfverdragas med is och sakna solens ljus och värme. Spermhvalens föda måste derför af polarströmmarne blifva bortförd till lägre latitudsgrader i större eller mindre mängd, allt efter årstiderna; och förenämnde årstid inträffar alldeles samtidigt med den, då dessa strömmar hafva sin största kraft; hvaraf man kan sluta, att spermhvalen lemna de högre latitudsgraderne, för att följa med strömmarne, som bortföra deras föda. I enlighet med denna teori finna vi äfven orsaken till spermhvalens emigratoriska vana för-

klarad. Polarströmmarne försvinna i många fall alldeles ifrån vattenytan, men upphöra ändock icke att flyta. Och äfven då de samtidigt äro märkbara både vid ytan och lägre ner, hafva de, i det de närma sig de lägre latitudsgraderne, sin vattenmassa af högre temperatur närmast till hafsytan. Medusan vill derföre i hvardera fallet sänka sig på lägre djup, och spermhvalen måste dyka efter den föda, den han vid högre latitud finner på ytan. Vi hafva sett, på hvilket bestämdt sätt polarströmmarne förändras och förblifva fortfarande på hafsytan vid alla stora sydliga uddar af de stora kontinenterne. En orsak af samma natur, men verkande på mindre område gör, att dessa strömmar, om de flyta under ytan, höja sig, så snart de i sitt lopp blifva hindrade af öar, och sprida i sådana fall sitt vatten, som är af lägre temperatur, till hafsytan. Det är således här, på dessa ställen och på vissa årstider, som spermhvalens föda blir honom icke allenast mera tillgänglig, utan äfven inom ett visst område erbjudes honom i större ymnighet, — detta allt i följd af det motstånd, som strömmens hastighet af dessa öar måste möta.

Detta gäller likaledes i de stilla zonerne, der allt, hvad som ditföres af polarströmmarne, finner i all sannolikhet en hviloplats; och det är äfvenledes här, hvarest hvalens föda på vissa årstider måste finnas i öfverflöd. De punkter, på hvilka någotdera af dessa fall inträffar, har jag kallat nuclei.

Ehuru tillfredsställande denna teori äfven torde vara, rörande spermhvalens emigratoriska vana, så är det beklagligt, att vi icke tillräckligt känna naturalhistorien af dess favoritföda, äfvensom hvarken farten eller direktionen af polarströmmarne under vattenytan, för att med säkerhet ut-

peka de årstider, på hvilka den kan uppsökas på bestämda ställen i oceanerne. Allt detta kan läras af blotta observationer; och en lång praktik har visat dem, som äro skicklige uti hvalfiskeriet, de trakter, der deras rof kan uppsökas, äfvensom årstiderna, på hvilka det sannolikast står att träffas. Genom ett noggrannare jemförande af dessa trakter med strömmarnes nuclei eller rigtningspunkter, hvilka blifvit förklarade uti det föregående, skola resultaterna af denna jemförelse frappa hvar och en, som närmare vill undersöka detta ämne; och då alla fakta, som äro nödiga att närmare förklara detsamma, blifvit samlade, skall denna teori bidraga att i någon mon förkorta den lärotid, som nu är oundgänglig för att till detta äfventyrliga yrke vinna den nödiga kännedomen af trakterna och årstiderna, på hvilka rofvet bör uppsökas. Och derföre skall återstoden af detta kapitel egnas åt hvalfiskeriet i allmänhet, för att bekantgöra de resultat, hvilka äro en frukt af egna observationer och sakkunniges meddelanden.

Hvalfiskeriet kan, då man betänker, till hvilket omfång denna näringsgren af oss blifvit utvidgad, med skäl kallas ett amerikanskt företag. Det gifves högst få sysselsättningar, uti hvilka våra landsmäns spekulationsanda och industri hafva så väl utvecklats sig, eller för hvilkas lyckliga utgång så mycken dristighet och så många resurser verkligen äro af nöden, som uti denna näringsgren.

Om vår hvalfiskare-flotta kan sägas, att dess segel betäcka stilla oceanen; och detta fiskeri gifver utkomst och trefnad åt flera tusen af våra landsmän. Förmånerna af detta yrke sträcka sig till alla näringsgrenar öfver hela unionen, och då

man betraktar dess direkta eller indirekta inflytande på alla dessa grenar i allmänhet, så synes ingenting naturligare, än att detsamma borde kunna göra anspråk på vår regerings speciela protektion för dess vidare befrämjande.

Vår hvalfiskare-flotta räknar för det närvarande **675** fartyg, af hvilka större delen har **400** tons dräktighet, utgörande tillsammans cirka **200,000** tons. Flertalet af dessa kryssar uti stilla hafvet. Emellan **15** och **16** tusen man af våra landsmän erfordras att bemanna denna flotta, af hvilka hälften går till sjöss för första gången och återvänder efter en resa full af faror och strapazer såsom utbildade sjömän.

Värdet af vår hvalfiskare-flotta är beräknadt till icke mindre än **25** millioner Dollars, hvilket ger en årlig vinst af **5** millioner, uttagna ur oceanens sköte genom mödosamt arbete, risk och faror. Beloppet af den till de förenta staterna årligen importerade oljan utgör omkring **400,000** fat, hvaraf ungefär hälften erhålles af spermhvalen.

Det torde likväl inses, att en så stor personal icke oafbrutet kan sysselsättas med detta yrke, emedan vi alltjemt se många af dessa skepp ligga i våra hamnar. Men man har sig noga bekant, att samma antal händer äro sysselsatta om bord uti hamnarne, som i sjön; och jag tror tillfölje af mina egna observationer äfvensom enligt andras uppgifter, att den personal, som uteslutande är sysselsatt med denna näringsgren är vida större, än hvad skeppslistorna utvisa, helst våra skepp vanligen taga om bord äfven annat folk från Azorerne, Cap Verd- och Söderhafsöarne, hvars antal

säkert öfverskjuter den vanliga besättningens med en 8:de eller 10:de del.

Antalet åter af dem, åt hvilka hemma på landet denna industrigren gifver emploj, är utan tvifvel dubbelt större, än samtliga besättningarnes. Då man tillägger denna personals lönande sysselsättning, värdet af hemslöjder konsumerade af densamma och de fördelar, hvilka derigenom tillskyndas våra jordbrukare och andra trafikerande, så ser man, att vigten af denna industrigren i betydlig mån stegras.

Hos mängden råder den tron, att hvalfiskeriet icke är annat, än ett lotteri och hvars framgång således mera beror af lyckan, än af ändamålsenliga åtgärder. Men de, som tro detta, äro omkelligen bedragna. Det gifves kanske ingen sysselsättning på sjön, i afseende å hvilken ett sundt omdöme är mera af nöden, och ingen näringsgren, hvars framgång mera beror af chefens erfarenhet, tilltagsenhet och idoghet, än just hvalfiskeriet.

Resor kunna i sanning göras af inkompetenta personer, och framgång kan tillfälligtvis vinnas genom lyckans nycker: men de, hvilka äro väl bekanta med saken, skola nästan sagdt med säkerhet på en för resan bestämd tid erhålla fullt upp, och detta icke sällan äfven på kortare tid.

Det gifves tvenne slags hvalar, hvilka mest sökas af amerikanska hvalfiskare. Dessa äro nemligen spermhvalen (*Physeter macrocephalus*) och den vanliga eller svarta hvalen (*right whale* — *Balaena mysticetus*). Dessa två hvalar skilja sig betydligt från hvarandra både till skapnad och vanor. Den förra är försedd med tänder och den sednare med en samling af lameller (*laminae*), hvaraf man redan kan sluta, att den må-

ste nära sig af helt andra födoämnen, än den för-
ra, hvilkens näring utgöres af stora meduser, hvil-
ka af hvalfiskfångare på engelska kallas squid;
den sednares föda utgöres af små crustaceer och
små fisk. Deras betestrakter äro sällan de samma:
ty då den sednare besöker kuster och hafsvikar,
finner man den förra sällan annorstädes, än på djupt
vatten och vanligen långt från kusterna.

Dessa tvenne olika slags hvalar igenkännas
lätt af den erfarne: på vattenmassan, den de ut-
spruta, på deras direktion och elevation, på anta-
let af gånger, som detta repeteras, på sättet, huru
de dyka, på tiden, som de vistas under vattnet
och på den delen af deras kropp, som visar sig
ofvan vattnet.

Jag vill nu skrida till utpekandet af kryss-
nings-trakterne och beskrifva hvalfiskfångarenes o-
perationer, börjandes med spermaceti fiskeriet, icke
allenast för den större indrägtigheten af detta fiske-
ri, utan äfven derföre, att dess framgång så mycket
beror af de dertill emplojerades skicklighet.

Skepparen på en hvalfiskare bör vara god
sjöman och navigatör väl bekant med kryssnings-
fältet, på hvilket han söker sitt rof, äfvensom med
strömmarne och vindarne i allmänhet. Då han grund-
ligt känner allt detta, äger ett godt skepp och ic-
ke saknar energi och ihärdighet, så behöfver han
icke befara att någonsin återvända med tomt skepp.

De förnämsta kryssningsfälten uti stilla ocea-
nen äro utsatta på kartan som åtföljer denna bro-
chyr. De äro inom gränssorna i synnerhet af sträc-
kor, hvilka äro kända uti stilla hafvet under sär-
skilta namn, alla väl förstådda af hvalfiskfångare,
sådana som t. ex. «uppgående grundet» (on-shore
ground), «afgående grundet» (off-shore ground),

«medel grundet» m. m. Dessa fält hafva dock vidsträckta gränslinier t. ex. uppgående grundet omfattar hela sträckan af oceanen längs med kusterna af Chili och Peru ifrån Juan Fernandez till Gallopagos öarne; och afgående grundet sträckan emellan 5° och 10° sydl. lat. och 90° och 120° vestl. long.

Uti bihanget, som förekommer i slutet af denna afhandling, upptagas alla särskilda sträckor eller kryssningsfält, hvilka besökas af hvalfiskfångare ej mindre i stilla hafvet än atlantiska och Indiska oceanen.

Man ser, att dessa fält omfatta en stor sträcka; och man kan väl tycka, att ett skepp icke gerna borde kunna gå miste om sitt rof. Men detta är emedlertid icke fallet; ty ett skepp kan besöka alla dessa trakter, och ändå återvända tomt, i fall nemligen ej den rätta årstiden var inne. Erfarenheten visar, det hvalarne på bestämda årstider församla sig i dessa trakter, och de hvalfiskare, hvilka äro rätt hemmastadde i sitt yrke, försöka att i rättan tid vara på kryssningsfältet. Jag vill nu enligt de bästa uppgifter beskrifva tidsperioderne, på hvilka hvalarne besöka särskilda trakter, och ehuru sjelf ingen fiskare, hoppas jag dock, att detta skall medföra någon nytta för denna djerfva klass af mina landsmän.

För att bekvämare kunna beskrifva kryssningsfälten vill jag indela dem uti fyra sektioner eller bälten. Dessa bälten upptaga en latituds vidd af **20 till 25** grader.

Det första af dessa ligger emellan eqvatorn och norra tropiken; det andra: emellan norra tropiken och 50° nordl. lat.; det tredje: emellan e-

qvatorn och södra tropiken, och det fjerde: emellan denna tropik och 50° sydl. lat.

Emellan tropikerna möter man nästan alltid hvalar; men inom dem finnas dock vissa ställen, der de mest församla sig. Större delen af året finner man uti den första sektionen hvalar ifrån norra sidan om eqvatorn till trakterna söder om Sandvichs öarne, och derifrån vesterut ända till Mullgravs öarne; men den enda fläck af denna sektion, der de äro kände att vistas i ymnighet på en viss årstid, är vester om Gallopagos öarne; öfver återstoden af denna sektion åter fara de fram och tillbaka och finnas i allmänhet att tillgå i granskapet af de smärre öarne.

Inom det andra bältet utbreda de sig ifrån Japanska kusten till nordvestra kusten af Amerika och Californien, hvilka trakter de besöka ifrån Maj till November. Uti Juli finner man dem i granskapet af Bonin öarne och emellan dessa öar och Japanska kusten. Ifrån Juni till October besöka de den sträckan norr om Havaja öarne, som ligger emellan parallelerne af 28° och 35° n. lat. och emellan meridianerne af 145° och 165° v. long.; och draga uti Augusti och September till nordvestra kusten af Amerika och sedan uti November och Januari till kusten af Californien.

Det tredje bältet innefattar oceanen ifrån kusten af södra Amerika till Kingsmill gruppen, der uti inbegripne Marquis, Sällskaps, Vänskaps öarne jemte Samoan- och Fidjee grupperne. Inom denna sträcka befinna sig kryssningsgrunden under namn af «upp- och afgående grunden» (on and off shore grounds). De sista besökas af fiskare ifrån November till Februari, och inom detta tredje bälte hålla de sig ända till Juli och Augusti, vid

hvilken tid de närma sig Kingsmill- och Fidjee grupperne. Under alla årstider träffas emedlertid inom detta bälte här och der en och annan ströfvare.

Det fjerde bältet sträcker sig ifrån södra tropiken till 50° syd. lat. De mest lönande årstiderna att kryssa inom detta bälte äro Mars, April och Maj månader, och det öster om nya Zeland, och efter dessa månader längs med och emellan parallelerne af 22° och 28° sydl. lat. ifrån kusten af nya Holland och ända till kusten af södra Amerika. Den delen af oceanen, som är belägen emellan nya Holland och Nya Zeland, är bekant under benämningen «medelgrundet» och har vanligtvis varit ganska gifvande.

Om man nu efter att hafva undersökt alla bekanta trakter, på hvilka hvalfisken vissa tider plägar uppehålla sig i större mängd, kombinerar allt detta med våra observationer, rörande strömmarne i allmänhet, så tror jag nästan, att dessa hvalfiskens samlingsorten utvisa bestämdare de så kallade neutrala punkter, (det vill säga de ställen der strömmens kraft af supponerade orsaker måste upphöra) och på ett mera tillfredsställande sätt, än alla data vi för närvarande hafva att tillgå.

Ofvannämnde neutrala punkter, eller ställen der ingen ström finnes, böra naturligtvis blifva hvalfiskens betesplatser. Bestämmandet af dessa punkter måste således ännu sprida mera ljus öfver hela systemet af strömmarnes direktion uti oceanerne. De förnämsta samlingsorterna för hvalfisken kunna skönjas i ett ögnakast på kartan; och då dessa orter tagas i betraktande och jemföras med strömmarnes direktioner, hvilka af mig och andra blifvit

observerade, så skall man finna, att dessa direktioner på ett remarkabelt sätt stå i gemenskap med de ofvannämnde neutrala punkterna.

Jag har sjelf med mycken uppmärksamhet försökt att af hvalfiskare få noga besked om läget af dessa hvalfiskens samlingsplatser, men har ofta funnit deras uppgifter variera, hvad gränssörne beträffar, ända till fem grader. Det är väl intet tvifvel, att lägena af dessa punkter årligen kunna variera måhända äfven ganska mycket; men dock tyckas dessa variationer icke gifva nog skäl till så olika uppgifter.

Om vi undersöka årstiderna, på hvilka hvalen infinner sig vid vissa öar, så se vi, att detta alltid är emellan början och slutet af sommarn, under hvilken tid den animaliska födan förmerar sig skyndsammast, då äfven hvalen finner densamma i närheten af dessa öar i öfverflöd. — Man har ofta berättat mig, att det är en allmän tro, det hvalen tycker om värme och besöker få ställen utom tropikerne. Detta låter högst besynnerligt; men jag för min del tror, att orsaken, hvarför den besöker de varma vattnen på vissa årstider, är ingen annan, än att söka föda, som der står att finnas i större ymighet. Och det tyckes icke vara tvifvel underkastadt, att dessa djur, då de stryka omkring, följa med strömmarne, tills de finna ymrig tillgång på föda och fortfara sedan att uppehålla sig på dessa trakter, så länge födan räcker.

En mängd exempel finnas att tillgå, såsom ses kan på vår kurskarta, af hvilka synes att, der en stark ström vissa årstider existerat på en längre sträcka, den efter trenne månader antingen alldeles upphört eller befunnits flytande i en helt an-

nan direktion. Jag menar härmed i synnerhet Amerikas nordvestra kust.

Efter att hafva utpekadt de särskilda bältena uti stilla hafvet, vill jag äfven angifva de trakter i atlantiska och indiska oceanerne, der sparmaceti fiskeriet idkas med största framgång.

Dessa trakters läge öfverensstämmer äfven till alla delar med våra observationer, rörande strömmarnes direktion, och befinnes vara just de trakter, der undervattens strömmarne finna ett motstånd eller der af motsatta orsaker strömmarne försvinna.

Tidsperioderne för idkandet af dessa fiskerier träffa åter till alla delar in med årstiderne, på hvilka hvalfiskens föda bör finnas i största quantitet på dessa trakter, i fall nemligen denna föda vore ditförd af de stora polarströmmarne.

Fiskeriet uti atlantiska oceanen idkas till större delen af en mindre klass fartyg, än uti stilla hafvet, resorna räcka icke så länge, och mindre kapital erfordras således till dessa företag i jämförelse med resorna till stilla hafvet. Och för att tala om kryssnings-grunden, skall jag hålla mig till den ordning, uti hvilken de vanligen besökas.

Första kursen eller början göres vanligen i granskapet af azoriska öarne. Detta fält sträcker sig ej öfver 200 mil och ligger till det mesta söder om denna ögrupp. Här finner man hvalen under sommaren och ända till October. Det är att märka, att dessa öar ligga rakt i vägen för den stora nordliga polarströmmen och afbryta således dess lopp; hvarföre hvalfiskens föda, som här blir hämmad i sin fart, efterhand förökar sig mer och mer.

Nästa plats, som besöks, är utanför Cap Blanco och Cap Verd-örne; dessa platser besöks äfven ofta af utgående sydsjöfarare.

Härifrån draga de atlantiska fiskarene öfver till nordliga kusten af Brasilien och det uti Octob. Nov. Decemb. och derifrån till brasilianska banken och utanför mynningen af Rio la plata, der de fiska i Januari och Februari; hvarefter de besöka St. Helena och Carrol grundet, som ligger ifrån 50 till 200 mil sydost ifrån denna ö, åt Goda Hoppsudden till. På sistnämnde station förblifva de i Mars, April och Maj. Derifrån begifva de sig vesterut, längs med sydamerikanska kusten öster om Lovarts öarne, derifrån till Bahama bankarne, Cap Hatteras och längs med kusten af de förenta staterna norr upp och hem.

De mindre fartygen åter sträcka sällan sin kryssning söder om linien; utan, efter att hafva besökt de två förstnämnda stationerna, nemligen: vid azoriska och Cap Verd-örne, styra de vanligen vesterut, åt öarne Fernando de Noronha, och derifrån längs sydamerikanska kusten, tills de komma till Lovarts öarne. De besöka caraibiska hafvet uti Januari och Februari; derpå går kursen vidare vesterut utanför halfön Jucatan och Cuba i April; hvarefter de stryka genom mexikanska viken, för att kryssa på höjden af Bahama bankarne och Cap Hatteras i Maj. Resan fortsättes norrut på endera sidan af Golf-strömmen till östra kanten af stora newfounländska banken.

Uti indiska oceanen åter besökes uti Mars och April södra trakten af Madagaskar utanför udden Point Dauphin; i Maj, Juni och Juli höjden af nordvestra udden af Madagaskar, uti Mozambique-kanalen och längs med dess båda sidor.

Skeppen proviantera vanligen uti St. Augustins bay, der provision finnes i ymnighet, och der både ved och vatten lätt kan anskaffas. Derefter passera de vanligen någon tid på höjden af Cap Corrientes och besöka Comoro öarne. Spermaceti hvalen är vanligen att finnas här emellan öarne till stort antal, och man gör ofta goda affärer i deras granskap. Afrikanska kusten ifrån Mozambique till Zanzibar är godt fiskaregrund, och den sednare platsen är äfven beqväm att reparera uti.

Somliga skepp sträcka sin kryssning ifrån October till April under nordvest monsonen ända till arabiska kusten, men man föredrager likväl den afrikanska. Chagas arkipelag erbjuder stundom framgång, men detta är ett osäkert fiskegrund och har ej ofta blifvit besökt. Den rätta årstiden i detta vatten är under det sydvest monsonen blåser.

Det ställe, som uti hela indiska oceanen erbjuder den största framgång är vester och nordvest om kusten af nya Holland, så långt österut, som öarne Timor, Lombock och Angier, och vester om Keelings öarne, kusten af Java deruti inbegripen.

Vid påögnandet af kartan, som visar strömmarnes sättning jemte fiske-grunden, ser man, huru nära dessa grund eller trakter inträffa just med de ställen, hvarest i följd af redan anförda orsaker polarströmmarne blifva under deras sättning uppehållna af land eller öar och det till den grad, att de antingen tvärstanna eller också taga en alldeles ny riktning.

Sooloo sjön är den enda, som ännu återstår att omnämna. Amerikanska skepp hafva sällan besökt den, men om några engelska har man berättat, att de der rönt framgång.

Det gifves tvenne vägar, på hvilka våra skepp kunna komma till stilla hafvet: den ena omkring Cap och sedan till nya Holland; den andra omkring Cap Horn.

Om den förre vägen bestämmes, bör man ställa så till, att man kommer tidigt i Mars på höjden af nya Zeland; och denna väg är äfvenledes den bästa för dem, som segla ifrån Nordamerika om hösten. De hinna på denna väg fram i god tid till fiskegrunden, och komma genast i tillfälle att skörda hvad de åstunda; och dessförinnan torde de ännu hafva tillräcklig tid att öfverhala fartyg och förfriska besättning. Äfven detta är och förblifver för ändamålet vinnande en sak af vida större vigt än många skeppare och de flesta redare någonsin betänka. Efter några dagars vistande i hamn, der man försett sig med färskt och grönsaker, finge man både sina skepp och besättningar bättre i stånd, icke allenast att taga utan äfven att hålla sjön. Efter att hafva hållit sig vid kusten af Nya Zeland sex veckor eller tvenne månader, tills vintern och stormarne inträffa, bör man begifva sig norrut emot Sunday ön och sedan derifrån kryssa österut emellan 22° och 28° sydlig lat., ja till och med några få grader högre norrut. De lägre breddgraderne äro likväl de, hvilka man isynnerhet funnit besökta af hvalarne. Längs med dessa paralleler kryssar man sedan ända till kusten af Sydamerika, afpassande färden så, att man kommer dit under loppet af September, efter att nemligen hafva tillbragt en del af denna tid vester om öarne Juan Fernandez och Massafuera.

Somliga skepp komma till Sällskapsöarne i Juni, gå sedan derifrån vestvart, för att i god tid komma till stationerna på höjden af Samoan och

Fidjee grupperne; härifrån bege de sig utom tropiken sydvart, antingen till medelgrundet emellan Nya Holland och Nya Zeland eller till en högre sydlig latitud, för att sedan åter inträffa i rättan fisketid, vid slutet af sommaren eller i Mars, på höjden af Nya Zeland. De, som komma på kusten af Chili förfriska vanligen uti Talcahuana viken, eller Port Payta i Peru och äro färdige att intaga sin station på afgående grundet i November. De skepp, hvilka afgå ifrån de förenta staterna i början af sommarn, göra bättre i att taga vägen omkring Cap Horn och att komma till Chili eller Peru, för att hinna förfriska besättningen och öfverhala skeppen före November månads början, då de begifva sig åt afgående grundet, der de uppehålla sig en, två å tre månader; derifrån aflägsna de sig till Marquesas öarne samt vester om dessa, och sedan vesterut längs med eqvatorn ända till Mulgraviska öarne och kusten af Japan. Härifrån återvända de till nordvestra kusterne af Amerika och Californien och hanna slutligen vid Sandvichs öarna, för att der förfriska besättningen och reparera skeppen uti Oktober och November. Andra åter gå direkte ifrån afgående grundet upp till närheten af Sandvichs öarne, der de passera Februari, Mars och en del af April månaderne. Sedan gå de uppåt till 30° lat. och fortsätta sin kryssning på hvardera sidan af denna parallel emellan 145° och 165° w. long. ända till Oktober, då de begifva sig till Havaija öarne, för att förfriska och öfverhala.

Det synes tydligen, att på dessa talrika och vidsträckta fält gifves tillräckligt rum för en stor flotta att operera, utan att hindra hvarannan, och att ett vida större antal skepp kunde med fördel an-

vändas. Det är sant, att inom de sednare åren den opinionen rotfäst sig, att hvalarnes antal betydligt förminskats, men så mycket jag genom mina mångfaldiga efterfrågningar kunnat inhämta, synes denna mening sakna tillräcklig grund.

De hafva i det stället blifvit vildare eller, såsom hvalfiskfångarene uttrycka sig, «skyggare» (scary) och äro tillfölje deraf icke så lätta att fånga. Men om vi taga i betraktande det antal, som ännu årligen fångas, så förefinnes icke nog skäl till den förmodan, att deras förminskning i det hela är betydlig. Per medium behöfs det omkring 50 hvalar, för att fylla ett skepp; och för det till de föränta staterna årligen importerade beloppet af olja, skulle således behövas ungefär 5000 hvalar. Detta tyckes snarare vara ett ganska ringa antal, om vi kunde tänka oss, att de fortplantade sig lika fort, som våra boskapshjordar, isynnerhet då man betänker, att dessa simmande hjordar hafva ett betesfält af icke mindre, än 20 millioner engelska quadrat sjömil.

Antalet af svarta hvalar (right whales eller *Mysticetus*), som fångas, förhåller sig till antalet af spermhvalarne, som två till ett. Hvalar af det förra slaget finner man vanligen på kusterna och i hafsvikarne, ja till och med i hamnarne, och deras antal är mycket större, än af det sednare slaget. Deras jagt är fördelaktigast att företaga med smärre fartyg. Denna hvalfisk besöker kusterna af Chili under sommaren ifrån Oktober till Mars och befinnes åter på nordvestra kusterne af Amerika och Californien under den nordliga sommarn, eller ifrån Mars till November. Uti vikarne på både östra och vestra kusterna af Nya Holland äfvensom af Nya Zeland vistas den i ymnighet ifrån

September till Mars, och det för att yngla, — hvilket dock numera icke gerna låter sig göra, emedan så många stora etablissementer redan finnas på dessa kuster, väl försedda med båtar, för att fånga den. Efter gifven signal skjutas båtarne i sjön, hvilka oförtöfvadt börja det lifligaste anfall på rofvet, som, då det blifvit dödadt, inbogseras i viken, halas i land, styckas och smältes.

Det gifves få ställen på jorden, der laster och brott af alla slag i den grad föröfvas som å dessa anläggningar. Då jag säger detta, menar jag kusterna af både Nya Holland och Nya Zeland, ehuru denna sednare ö är ännu mera bekant för de der föröfvade grymheter. Det berättas, att några köpmän i Sidny försträcka kapitalerna och dela sedan vinsten med dem, hvilka sysselsätta sig med fångsten. De sednare underhålla vanligen i och för yrket ett stort antal infödingar och några få hvita, men dessa af de aldra lägsta klasserne, dem de tillåta att bedrifva de gröfsta laster och brott, blott de kunna begagna dem till egen fördel. Misshälligheter uppstå som oftast emellan särskilda partier, alstrade af rivalité, hvilka icke sällan slutas med de blodigaste uppträden.

Å dessa fiskeri-etablissementer idkas fiskeriet på det mest förödande sätt; ty emellan ålder göres ingen skilnad och följden har naturligtvis blifvit den, att dessa vikar på sednare åren varit mycket mindre besökta af detta slags hvalar.

Hvalen *mysticetus* (the right whale) finner man inom de högre breddgraderne af mycket större dimensioner än inom de lägre; och det händer icke sällan, att man af några af detta slags hvalar erhållit ända till 180 fat olja. Utom oljan ge

äfvén deras ben någon profit. Uti vikarne omkring Cap Horn sågo vi uti Mars och April en stor mängd af detta slag, men emedan väderleken i dessa trakter nästan aldrig tillåter att sätta ut båtar, så blefve naturligtvis också hvarje försök att här idka detta fiskeri högst osäkert.

På ställen der djupet ännu kan lodas (soundings) äfvensom på grundare vatten hafva försök blifvit gjorda att fånga den så kallade gibbosahvalen (på eng. Humpback); men här möter åter ett stort hinder för att sluteligen bemäktiga sig rofvet, emedan det genast sjunker och icke återkommer på vattenytan förrän efter 30 à 40 timmar. Det blifver således nödigt att ankra en båt eller utlägga en boj, der fisken började sjunka. Men ofta hjälper icke en gång detta; ty under dessa timmar händer det icke sällan, att undervattens-strömmarne bortfört rofvet långa vägar eller också att inträffande oväder för flere dagar helt och hållet hindrar hvarje vidare försök att återfinna djuret.

Ehuru de högre breddgraderne äro mera lockande, så väl i anseende till hvalarnes storlek, som stora antal; så äro likväl så många svårigheter med fångsten å dessa ställen förknippade, att det utan tvifvel är mycket fördelaktigare att söka rofvet inom de lägre breddgraderne. Ty utom det, att väderleken inom de högre breddgraderne äfvén om sommarn icke sällan är ganska stormig, hvilket gör båtars utsättande vådligt, så herrskar till och med under de vackraste årstiderna ofta en sådan tjocka, att hvarje företag att fortsätta jagten på något afstånd ifrån skeppet icke gerna kan försökas, utan att riskera förlusten af både manskap och båtar. Ofta har man berättat mig, huru båtar

i sådana fall varit borta flere dagar, hvilket icke allenast förorsakat den största oro, utan äfven försatt manskapet på dessa båtar uti den rysligaste belägenhet, då kläder, vatten och lifsmedel börjat tryta. Amerikanska hvalfiskfångare säga, att de äro fullkomligen öfvertygade derom, att faror och äfventyr redan hopa sig i rågadtt mått under jagten af hvalen vid lägre latitudsgrader; och den, som icke vill tro detta, må försöka sin lycka inom de högre latitudsgraderne.

Men utan afseende å faror och mödor är och förblir dock det förmonligaste fältet för denna hvalfiskjagt emellan parallellerna af 50° och 55° nordl. lat., hvarest på de sednare åren en stor mängd hvalar blifvit fångad i Juni och Juli, och det af det största slaget. Och ehuru kort den till fångsten tjenliga årstiden i dessa regioner äfven är, så har det likväl händt, att stora skepp erhållit full last, innan denna tid gått till ända.

Det är omöjligt att på oceanen möta ett hvalskepp (whaleman), utan att förvånas öfver dess besynnerliga utseende. Skeppet under små segel, med utkiks-bon på topparne, hvart och ett med sin utkik, spejande med brinnande blickar utöfver hela hafsytan — allt detta gifver ett hvalfiskareskepp ett alldeles eget och så tillsägandes sofvande utseende, i jemförelse med en ordentlig kofferdi-farare, som för att komma fort drifver på, hvad drifvas kan. Men huru öfverraskad blir man icke å andra sidan, om man lyckats vara vittne till en jagt, som slutas med djurets fångst.

Genast efter det ropet af utkiken: «der sprutar han» och den eldiga frågan «hvar?» blifvit hörda, uppstår i hast på däckett ett sådant lif, som man aldrig kunnat ana hos en besättning af ett

så vidunderligt utseende. Båtarna äro inom några ögonblick nedfirade och bemannade. Man sätter af i full fart. Så snart styrmannen fått sigte på rofvet, gör man försök att nalkas det obemärkt och träffa det med harpuren så nära fenan (the fin) som möjligt. Ett djupt sår på detta ställe är ofta dödligt och ingen stöt behöfves då mera att bemäktiga sig djuret.

Efter stygnet neddykar hvalen genast, i det linan, som är uppskjuten i trädbalJOR, glider öfver förstäfven ofta med så stark fart, att den, för att icke antända båten, måste fuktas med vatten. Ifrån det ögonblick, då valen dykat förgå 15 å 20 minuter, under hvilken tid den snabba båten är bortförd långt ifrån skeppet, emedan hvalen tillika stryker fram i sned rigtning. Under denna flygande fart är båten alldeles omhöljd af vatten, som på båda sidor kastas så högt upp, att jag stundom, churu på nära afstånd, och churu smul sjön var, knappast var i stånd att skönja dess besättning.

Då hvalen kommer upp åt vattenbrynet, är den vane och skicklige båtstyrarn straxt på sin vakt, och, så snart djuret visar sig, regna lansar med pilens snabbhet tätt på hvarandra på dess lifsorganer, då det åter sätter af med hjertbloden strömmande ur såren; och kort derpå ser man detta ofantliga monster liflöst vända sig på rygg. Den korta tid, som tyckes hafva åtgått emellan jagtens början och fangsten samt uppgifvandet af andan af ett så obåkligt djur är nästan sagdt omöjligt att fatta. Lika anmärkningsvärda äro de till det yttre oansenliga små och svaga medel, hvilka till allt detta blifvit begagnade.

Då hvalen blifvit dödad, göres signal, och

skeppet, i fall det befinner sig lovart om rofvet, styr ner på detsamma, men om det är i lä, bogseras hvalen af båtarne till sidan af skeppet, hvar efter den der förtöjes med jernhakar (fluke hooks) och ketting. Derpå börjas operationen att tömma (baling) hufvudet, sedan följer uppskärandet af späcket i stora flisor, kallade täcken (blankets) ifrån 4 till 6 fots bredd, hvilka lättas med tackel, allt efter som de lösskåras ifrån köttet; dessa täcken huggas sedan i bitar om bord.

Den nästa operationen består uti uppsmältningen (try-out) af späcket uti stora kittlar, inmurade i tegelsten på däck och omgifne af en reservoir med vatten. Bränslet består af utkokade späckbitar och af köttet, som gifva en stark hetta. För att förekomma eldsvåda, är stor försigtighet af nöden, och det verksammaste släckningsmedlet mot brinnande olja, har man funnit vara att derpå kasta sand; hvarföre vanligen ett större quantum deraf alltid hålles i beredskap. Uti väl inredda skepp slås den kokade oljan först uti stora reservoirer tills den kallnar, hvarefter den sedan aftappas uti fastager. Af hvarje fat förvaras sedan uti buteljer med påskrift och nummer skilda profiler, hvilka af chefen ofta visas med en viss stolt-het, ej mindre såsom prof på kvaliteten af hans olja än på hans lycka.

Behållningen af hvalfiskeriet har varit stor och bevisar klarligen, hvad beräkning och ihärdighet kunna uträtta, då de nemligen äro riktigt använda. Förundransvärdt är, att så få olyckor tilldraga sig på skeppen af denna stora flotta; — ty totala förluster, hvilka assuradörerne hafva att betala, öfverstiga sällan 1 procent; och andra mindre förlusters ersättning uppgår aldrig till mera än $\frac{1}{2}$

procent. Assurans-premie betalas nästan aldrig öfver $2\frac{1}{2}$ procent om året; och med detta låga premium hafva assuradörerne likväl erhållit goda dividender.

Under sednare åren hafva priser på oljan mycket varierat, hvilket medfört förlust för dem, som anländt från sina resor, då priserna varit låga; men med stående pris t. ex. 85 Cents per gallon för spermaceti olja och 35 Cents för hvalolja, skulle hvarje resa gifva god profit.

Man har uträknat, att en tionde del af skeppens antal göra resor med förlust, antingen i följd af skepparnes oskicklighet eller af olyckor eller verkelig otur.

Större delen af oljan finner sin afsättning i Tyskland, Holland och Preussen; i följe hvaraf priserna derstädes kontrollera hemprisen.

Det har blifvit nämndt, att antalet af årligen fångade spermhvalar uppgått till 5000; men detta torde dock vara för högt tilltaget att utgöra medeltal. Enligt de bästa auctoriteters vittnesbörd skall hela antalet af begge slagen årligen uppgå till 10,000, inberäknade de hvilka förloras af någon olycklig tillfällighet, såsom de hvilka lösslitas vid inträffande storm eller i nattetid. Dylika förluster torde utgöra 8:de eller 10:de delen af alla dödligt sårade.

Man har sagt, att ett lika stort antal honor som hanar fångas. Dock är det till fullo konstateradt, att de sednares antal är öfvervägande och troligen derföre, att de äro mera eftersökte, emedan de äro större än honorna. Hanarne gifva vanligen ifrån 30 till 100 fat olja, då honorna sällan gifva öfver 45, och någon gång äfven icke mera än 5. Hanarne ser man aldrig tillsammans

till större antal, då, hvad honorna angår, det alltid förhåller sig tvertom.

Mysticetus hvalen håller sig till de högre parallelerne i hvardera hemisferen, der de hafva sina betesplatser. Då vintern infaller, draga honorna in i vikarne för att yngla, hvarest de förblifva ända till våren, då de åter gifva rendez vous åt hanarne på alla ställen, der föda finnes. Det är icke bekant, hvar hanarne uppehålla sig under denna mellantid. Men i allmänhet tror man, att de besöka de högre latitudsgraderne, för att söka föda i större qvantitet.

Under vistandet i hamnar för att förfriska är ofta disciplin om bord på hvalfiskareskeppen uti dåligt skick; både skeppare och besättning begagna ofta detta tillfälle att å ömse sidor för Konsuln andraga sina klagomål, hvilka icke sällan äro af en så invecklad natur, att denne med all sin värdighet icke kan utreda, hvilkendera af parterna har rätt. Besättningens klagomål tyder vanligen på: dålig proviant, inknappade ransoner och elakt bemötande. Vid några tillfällen har jag hört dem förklara, att de för skepparen icke vöro säkra för sitt lif; och i ett fall fann jag till och med underbefälet instämma med besättningen i detta påstående. Skepparen åter å sin sida hördes klaga, att man konspirerat mot honom och umgåtts med planen att förgifta honom.

Många Amerikanare träffas öfverallt på öarne, hvilka, blott för det de en enda gång dröjt i land längre än de haft tillåtelse, blifvit bortvräkt och lemnade i land, och detta just på slutet af resan. Ett sådant behandlingssätt tyckes nästan gifva anledning att tro, att detta skett med afsigt, för att öka skepparens och rederiets profit. Många såda-

ne blefvo upptagne på mitt skepp uti ett alldeles utblottadt tillstånd; andra åter blefvo lösta ur fängelse, och alla hade att förtälja om den mängd svårigheter och plågor, som de lidit om bord på de skepp, der de varit anställda. Ehuru jag just icke är särdeles benägen att sätta tro till allt hvad sådant folk säger, så tycktes det emedlertid, som någon bland så många rysliga berättelser måste varit sann.

Det är svårt att genom någon lag finna medel för detta ondas botande. Väl har 1837 års stadga haft god verkan, i det den tryggar besättningarna emot förminskad ranson, och i det den föreskrifver god kvalitet af proviant. Dock borde både kvantitet och kvalitet af lagen bestämmas, på det hvarje förminskning i proviant kunde ersättas med penningar.

Ransonernas bestämmande har hittills varit öfverlemnad åt skepparen och rederiet, och ehuru den sednares intresse fordrar att föda besättningen väl, så finnas likväl ganska många, hvilka tro och handla helt annorlunda. Förminskning af ransoner är den vanliga klagovisan, och, då skepparen har del i skeppet, är det utan undantag alltid fallet.

En annan orsak till klagomål härleder sig af den ovanan att betala besättningen med kläder i stället för penningar och att denna handel är såsom ett slags sportel öfverlemnad i skepparens händer. Jag blef icke litet förvånad då jag hörde, att beloppet af denna bi-inkomst på ett skepp med 30 mans besättning uppgått till 1800 dollars. Att den till och med stigit till 2 à 3 tusen dollars finnes äfven exempel. Och det måste väcka nyfikenheten att lära känna, huru denna vinst kan stiga till en sådan summa på bekostnad af en besättning, hvars dagliga klädsel består i ett par lappade blåa byxor

och en röd flannels skjorta. Svårt är det dock icke att förklara detta. Besättningen får till en början för att rusta ut sig i stället för handpenning en ny omgång kläder, som debiteras den med 100 procents profit; under resan sedermera, på deras fridagar i land, äro de tvungna att i stället för penningar åtnöja sig med dessa klädspersedlar, för hvilka de icke erhålla mera än $\frac{1}{4}$ af det priset, för hvilket de i början af resan blifvit debiterade. På detta sätt hopar sig med tiden en skuld på matrosens räkning, tills han mot slutet af resan finner, att han gjort af med hela kapitalet, som han trodde sig hafva förvärfvat. Detta uppväcker naturligtvis hos honom missnöje emot dem han vet eller tror sig veta vara upphofsmännen till hans förlust och för hvilkas förkofran han till egen nackdel har arbetat. En sådan sakernas ställning måste ovilkorligt alstra tvistigheter i mer eller mindre mon i förhållande till besättningens antal, som befinner sig i dylik belägenhet. Jag kan icke säga, huru denna olägenhet kunde afhjelpas, men jag tror, att det vore rederiernas rena vinst att sjelfva taga sig an denna affär och debitera besättningarna endast för hvad dessa klädspersedlar kosta dem sjelfva. Följden af detta förfarande blefve enligt min tanke den, att penningeförlusterna, härrörande af alla slags olägenheter, såsom: uppskof att taga sjön på bestämd tid, gräl och onödigt bråk, skulle helt och hållet upphöra, emedan det är alldeles otroligt, huru mycken tid går förlorad i hamnarne för tvisters afgörande emellan skepparne och deras besättningar.

Många svårigheter skulle äfven förekommas, om regeringen skulle sända örlogsmän till de hamnar, hvilka besökas af fiskare-skeppen, icke alle-

nast för att upprätthålla Konsulernas och Skepparnes myndighet, utan äfven för att bevaka besättningarnes rättigheter; och jag är öfvertygad derom, att blotta tillvaron af dessa örlogsmän skulle till en stor del afböja uppträderna emellan skepparne och deras besättningar, liksom sjelfva besättningarna emellan, äfvensom emellan dessa och auktoriteterna i hamnarne. Det stora kapitalet, som är på spel i detta vidsträckta fiskeri, fordrar, att regeringen borde taga sig an dessa försvarslösa skepp emot vildarnes anfall och hafva hjälp i beredskap att berga egendomen i händelse af skeppsbrott. Tvenne örlogsmän, tillbörligt sysselsatte, vore tillräckliga att gifva hägn åt denna näringsgren, om deras kryssning reglerades så, att de kunde besöka hamnarna öfver allt i rättan årstid. Sålunda skulle de bidra till många af våra landsmäns frälsning ifrån de rysligaste lägen och kunna fortskaffa dem till hemorten utan fara. Medvetandet hos fiskarene, att man bevakade deras intresse, äfven om de icke anhölle om hjälp, skulle ingifva dem förtroende och trygga dem mot infödingarnes bedrägerier samt afhålla dem sjelfva från allehanda knep och oförrätter emot invånarne i de hamnar, hvilka de besöka, och för hvilka oförrätter de vilda höfdingarne ofelbart utkräfva hämnd af det första värlösa skepp, som ankrar i deras hamn. Och just af allt detta härrör äfven öfverrumplandet af så många skepp och masakrerandet af deras hela besättningar.

Detta skulle äfven blifva ett medel att bevара rederierna för förluster. Ty hvem känner icke, huru, då hafverier tilldraga sig, hvilka i det hela kunde anses af ringa betydighet, på dem vanligtvis följer condemnation af skepp och total förlust ej mindre af skepp än last. Detta kan emedlertid

icke tillskrifvas våra konsulers eller de offentliga auktoriteternas egennyttan; utan härrör det af hela kommunens önskan att draga nytta af sådana hafverier; hvaremot ett besök af en örlogsmän eller blotta kändedomen deraf, att han är i farvattnet, färdig att gifva bistånd, till stor del skulle afböja det onda.

Olägenheterna, som våra hvalfiskare möta, härröra äfven ofta af den beroende ställning, uti hvilken våra Konsuler icke sällan befinna sig. Ty om de sjelfva äro trafikerande, som de till största delen äro, så kunna de icke upprätthålla det anseende, hvilket de alltid i motsatt fall skulle äga, ej mindre i vildarnes än våra landsmäns ögon.

Hela systemet är alltså oriktigt. De, som innehafva dessa poster, borde vara aflönte af staten och förbjudne att sjelfve handla. Häraf blefve följden den, att de vore i tillfälle att bättre bevaka våra rättigheter, förekomma de olägenheter, hvilka nu dageligen tilldraga sig och gifva sig sjelfva det anseende i samhället, som för dem är af så stor vikt uti alla utländska hamnar.

Besättningarna å hvalfiskareskeppen äro ofta utsatta för skörbjugg och det mer än jag någonsin kunnat tro. Under mitt vistande i Onahov anlände flera skepp, mer eller mindre behäftade med denna fruktansvärda åkomma, en följd af särskilda orsaker. Mina forskningar ledde alla till det resultat, att ett mycket långvarigt vistande i öppna sjön, och en nedslagenhet, förorsakad af dålig framgång i fångsten lågo till grund för denna sjukdom. Ett exempel isynnerhet bevisar detta. Skepparen hade vid några öar lagt bi, för att intaga frukt och färsk provision, hvaraf han erhållit ett godt förråd, och i förhoppning, att hans besättning skulle

tillfriskna, fortfar han att kryssa tills han slutligen anlände till Onahov med endast 3 man, hvilka voro i stånd att röra sig, — flere af manskapet hade dött och resten voro uti det ömkeligaste tillstånd. Häraf slatar jag, att det är alldeles nödvändigt att icke allenast behandla besättningen med mindre stränghet, utan äfven gifva den ombyte af sysselsättning och mera hvilotid och att färsk provision icke är enda medlet, hvarken att bota eller förekomma sjukdomen, utan att detta medel derjemte bör åtföljas af renlighet och ombyte af sysselsättning. Jag tillskrifver ett noga iakttagande af allt detta äfvensom bemödandet att städse hålla folket vid godt lynne det goda helstotillstånd, uti hvilket vi under hela vår resa hade lyckan att befinna oss. Alltid besinnande, att all framgång berodde på min besättnings helsa, lät jag intet tillfälle gå mig ur händerna att uppmuntra dem till förlustelser, hvarjemte sträng tillsyn hölls öfver deras renlighet.

Jag ville derföre allvarligen anbefalla rederierna af hvalfiskare-skepp nödvändigheten af att gifva besättningarne ett större och luftigare rum; ty den vanliga skansen på våra skepp är alldeles olämplig för befrämjandet af snygghet och trefnad. Här gifves måhända ett mycket större fält för förbättringen än på något annat håll, hvarpå rederierna borde fästa sin uppmärksamhet. I stället för att icke undandraga sig någon depens för att dekorera kajutorna och salongerna, och i stället för att lyssna till den civiliserade världens smicker för lyxen och elegansen i dessa decorationer, skulle jag bedja dem egna litet mera uppmärksamhet och depens åt den simpla matrosens komfort, genom hvars biträde endast deras företag kunna lyckas.

Ibland de skeppare på hvalfiskareskeppen, hvilka jag haft den förmånen att träffa, funnos många ganska insigtsfulla, hvilkas umgänge skänkt mig både nöje och undervisning. Som ett skrå betraktadt stå dessa skeppare ganska högt. Men ibland dem lärde jag mig äfven känna några, hvilkas uppförande måste kasta en skugga ej mindre på dem sjelfva än på yrket, som de bedrifva. Jag vill icke uppehålla mig vid detta obehagliga ämne, utan hoppas jag, att tid och goda exempel skola afhjelpa detta onda.

Det återstår ännu en sak, hvarom jag ville erindra, den nemligen, att alla, hvilka äro sysselsatta med hvalfisk- och biche de mer fångsterna, under deras beröring med Söderhafvets öboer, måtte behandla dem rättvist och ärligt. Följden häraf blefve, att, för hvilken fara än besättningarne blefve utsatta, de alltid skulle undkomma utan skada. Min mening är dock icke, att man ej bör vara till det yttersta på sin vakt emot förräderi, men att under allt detta hvarje hårdt bemötande bör undvikas. Framför allt bör en större moralité herrska om bord så väl i afseende å föreskrift som exempel; och ingen borde tänka sig utom gränsen af deras blickar, hvilkas aktning hemma är honom dyrbar. Jag är öfvertygad derom, att, i fall detta iakttoges, hvarje hvalfiskare med förtjusning blefve emottagen uti alla hamnar, i stället att de nu betraktas som en fläck på den framåtskridande civilisationen.

I intet fall bör man förglömma den aktning och erkänsla, man är skyldig missionärerna, emedan dessa på många orter redan både genom lära och lefverne bidragit till många af våra landsmäns räddning ej mindre ifrån en grym fångenskap än ifrån en ryslig död.

Bihang.

Fiskare-grunden i Stilla hafvet:

1. Uppgående grundet.
2. Afgående grundet.
3. Granskapet af Havaija öarne.
4.   "   " Sällskaps öarne.
5.   "   " Samoanska gruppen.
6.   "   " Fidjee öarne.
7.   "   " Kingsmill öarne.
8. Längs med och söder om eqvatorn, ifrån kusten af Sydamerika till Kingsmill gruppen.
9. Tvärs öfver stilla hafvet, emellan 21° och 27° sydl. lat.
10. Tvärs öfver norra stilla hafvet, emellan 27° och 35° nordl. lat.
11. I granskapet af östra kusten af Nya Zeland.
12. Medelgrundet, emellan Nya Holland och Nya Zeland.
13. Kusten af Japan, och emellan denna och Bonin öarne.
14. Nordvestra kusten af Amerika.
15. Kusten af Kalifornien.

Fiskare-grunden uti Atlantiska oceanen:

1. På höjden af Azoriske öarne, vester om desamma.
2.   "   "   " Cap Verd öarne.
3. Norr om Bahama bankarne.
4. Mexikanska viken.
5. Karaibiska hafvet.
6. Öster om Lowarts öarne.
7. Norra kusten af Brasilien.
8. Södra   "   "   "

9. Carrol grundet, eller en del af oceanen, emellan S:t Helena och Afrikanska kusten.

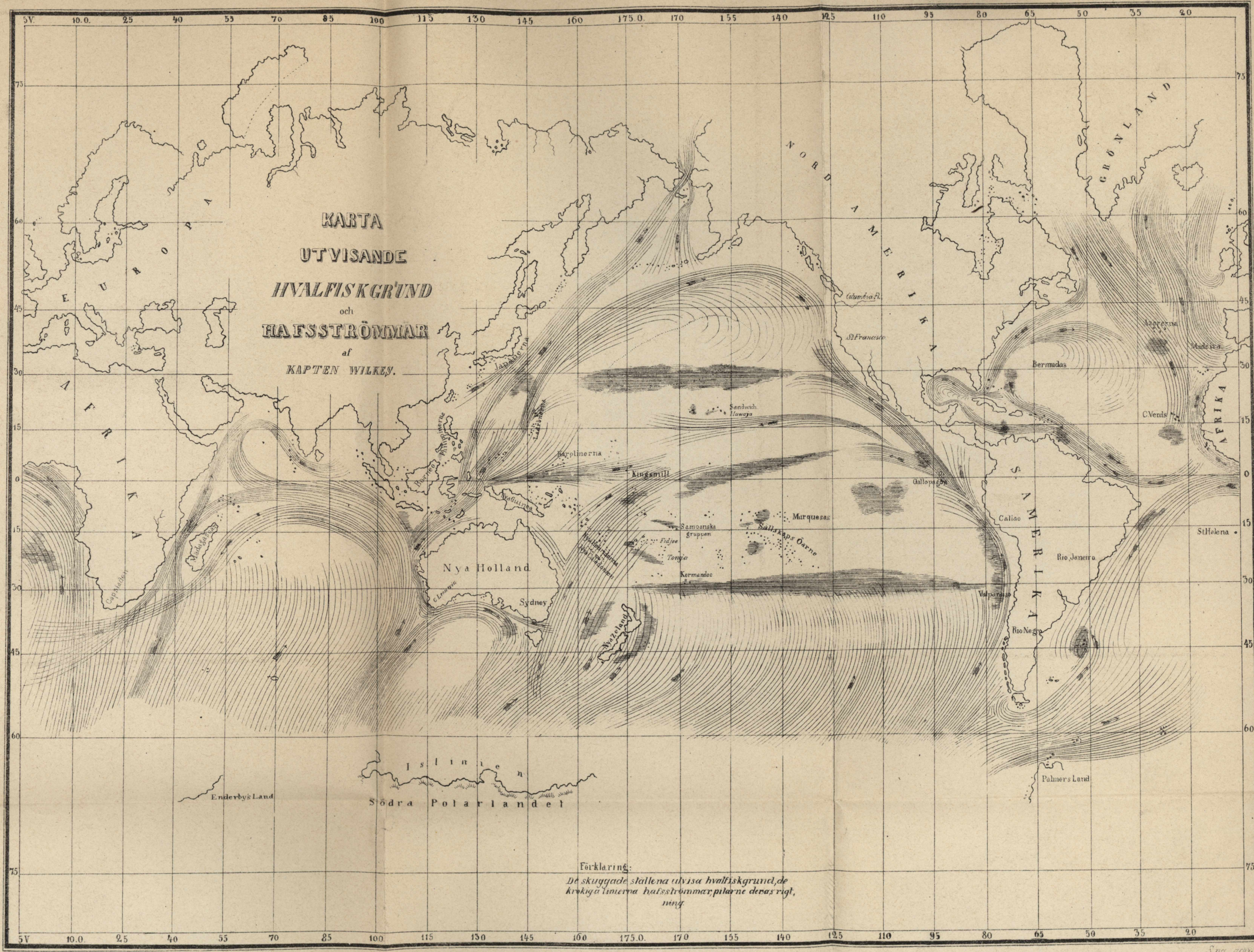
Fiskare-grunden uti Indiska hafvet:

1. På höjden af södra udden af Madagaskar, och emellan denna och Afrikanska kusten.
2. På höjden af Madagaskars nordliga udde, och emellan denna och Afrikanska kusten.
3. Arabiska kusten.
4. Vestra kusten af Java.
5. Nordvestra kusten af Nya Holland.
6. Södra kusten af Nya Holland, och emellan densamma och Van Diemens land.

KARTA
 UTVISANDE
 HVALFISKGRUND
 och
 HAFSSTRÖMMAR
 af
 KAPTEN WILKES.

Förklaring:
 De skuggade ställena utvisa hvalfiskgrund, de
 krokiga linerna hafsströmmar, pilarne deras rikt,
 ning.

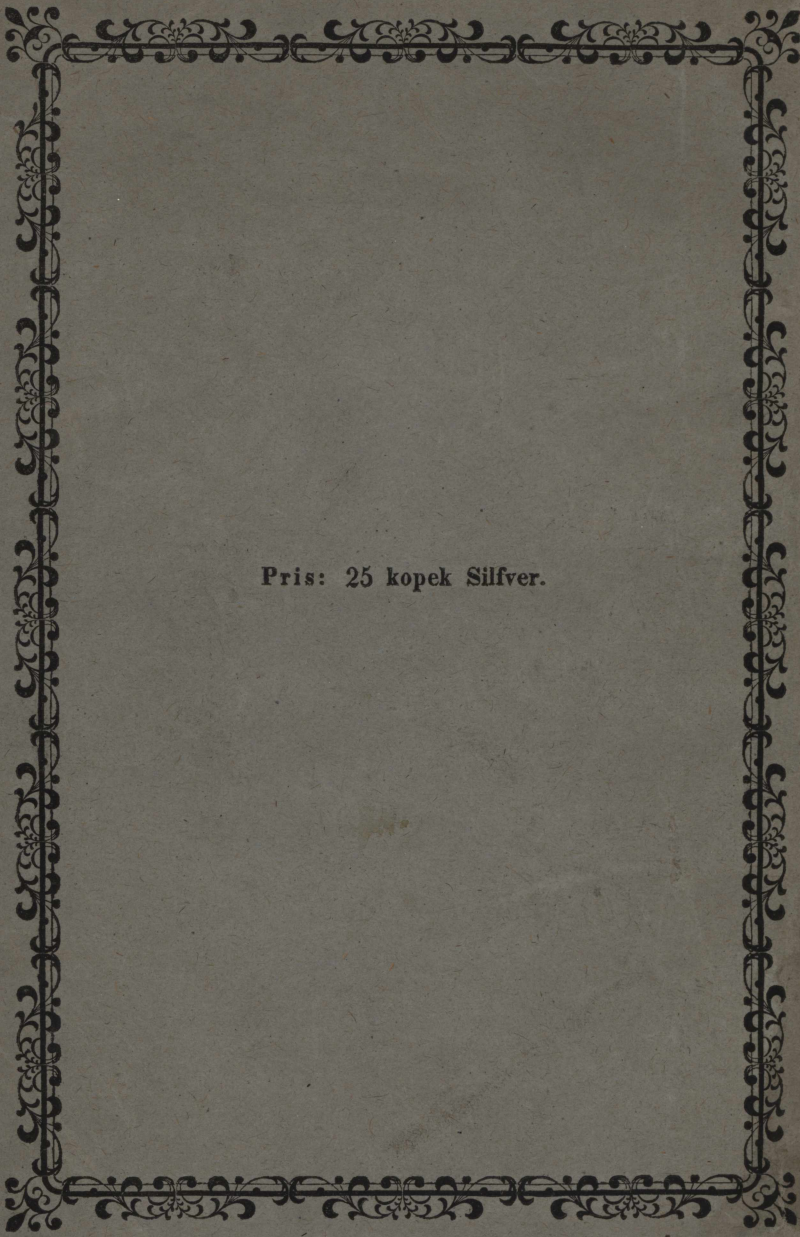
100 100 2271

Hurt.

Maanpääl

A decorative border with a repeating floral and scrollwork pattern, framing the central text.

Pris: 25 kopek Silfver.